

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-21015/1

Podgorica, 12. decembar 2017. godine

MINISTARSTVO EKONOMIJE
- n/r ministarke, gospođe Dragice Sekulić -

Poštovana gospođo Sekulić,

Povodom *Predloga akcionog plana za sprovođenje Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019, za 2018. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga akcionog plana* i pripremljeni *Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa*, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i *Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa*, u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju *Akcionog plana za 2018. godinu* potrebna su finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 8.291.370,00 € i to: državni budžet 8.196.800,00 €, privatni sektor 58.370,00 € i međunarodne organizacije/ donatori 36.200,00 €.

Sredstva koja su potrebna iz budžeta države u iznosu od 8.196.800,00 €, planirana su kod: Ministarstva prosvjete 8.140.800,00 €, Centra za stručno obrazovanje 4.900,00 €, Zavoda za školstvo 3.000,00 €, Zavoda za zapošljavanje 35.100,00 € i Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća 13.000,00 €.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019, za 2018. godinu*, s tim da se sredstva neophodna za implementaciju *Akcionog plana* usklade sa sredstvima odobrenim nosiocima aktivnosti godišnjim *Zakonom o budžetu Crne Gore za 2018. godinu*.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomije-Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća

NAZIV PROPISA

Akcioni plan za sprovođenje Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019, za 2018.godinu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća je, u skladu sa zaključkom Vlade Crne Gore broj 07-1502, od 25.05.2017.godine pripremila Akcioni plan za sprovođenje Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019, za 2018.godinu.

Akcioni plan za 2018. godinu dio je Okvirnog petogodišnjeg Akcionog plana Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje i njime su definisani sljedeći opšti ciljevi:

OPŠTI CILJ 1. Djeci, učenicima i studentima je data mogućnost da razviju preduzetničku kompetenciju na svim nivoima obrazovanja

OPŠTI CILJ 2. Vaspitno-obrazovne ustanove sposobne da efikasno sprovode preduzetničko učenje na svim nivoima obrazovanja

OPŠTI CILJ 3. Veća relevantnost obrazovanja kroz efikasnije povezivanje vaspitno-obrazovnih ustanova, privrede i društva

OPŠTI CILJ 4. Podizanje svijesti i šire učešće društvene zajednice u preduzetničkim aktivnostima

OPŠTI CILJ 5. Okvir programskih politika za cjeloživotno preduzetničko učenje doprinosi efikasnom preduzetničkom ekosistemu koji povećava konkurentnost Crne Gore

Sljedeći problemi se rješavaju ovim aktom:

- transformaciju obrazovnog sistema u svrhu razvoja vještina za 21. vijek, kroz uvođenje preduzetničke kompetencije u nastavne programe škola;
- pružanje podrške školama i univerzitetima da uspješno realizuju programe i aktivnosti preduzetničkog učenja na nivou svojih vaspitno-obrazovnih ustanova;
- osposobljavanje, usavršavanje i motivisanje prosvjetnih radnika da realizuju efikasne pristupe preduzetničkom učenju u različitim fazama obrazovanja;
- razvijanje partnerstava između više zainteresovanih strana kako bi se sektor obrazovanja bolje povezao sa privredom i na taj način prilagodio potrebama tržišta rada;
- stvaranja strateškog okvira i pokretanja procesa za umrežavanje i dijeljenje primjera dobre prakse i indikatora ostvarenosti u preduzetničkom učenju, radi kontinuiranog unaprijeđivanja.

Kako bi se obezbijedilo sprovođenje Akcionog plana za 2018. od ključnog značaja su institucije i tijela koja učestvuju u izradi i implementaciji pojedinih aktivnosti definisanih Akcionim planom :

- Ministarstvo ekonomije/Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća kao koordinator cjelokupnog procesa izrade Akcionog plana za 2018.god
- Nacionalno partnerstvo za preduzetničko učenje

Akcioni plan za 2018.godinu napravljen je u saradnji sa Nacionalnim partnerstvom za preduzetničko učenje, sastavljenog od predstavnika vladinih institucija, biznis asocijacija, univerziteta i nevladinog sektora, tako da bi "status quo" rezultirao udaljavanjem od precizno definisanih ciljeva i aktivnosti Akcionog plana, što bi se negativno odrazilo na razvoj ključnih preduzetničkih kompetencija u cjelokupnom vaspitno-obrazovnom sistemu Crne Gore.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navedi usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim aktom predlaže se ostvarenje sljedećih ciljeva:

OPŠTI CILJ 1: Djeci, učenicima i studentima je data mogućnost da razviju preduzetničku kompetenciju na svim nivoima obrazovanja

OPŠTI CILJ 2: Vaspitno-obrazovne ustanove sposobne da efikasno sprovode preduzetničko učenje na svim nivoima obrazovanja

OPŠTI CILJ 3: Veća relevantnost obrazovanja kroz efikasnije povezivanje vaspitno-obrazovnih ustanova, privrede i društva

OPŠTI CILJ 4: Podizanje svijesti i šire učešće društvene zajednice u preduzetničkim aktivnostima

Opšti CILJ 5: Okvir programskih politika za cjeloživotno preduzetničko učenje doprinosi efikasnom preduzetničkom ekosistemu koji povećava konkurentnost Crne Gore.

Ciljevi su usklađeni sa Programom rada Vlade CG za 2018.godinu, kojim se zadužuje Ministarstvo ekonomije-Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća da koordinira aktivnosti na izradi Akcionog plana za 2018.godinu navedene Strategije i dostavi ga Vladi CG na usvajanje do kraja IV kvartala tekuće godine.

Ciljevi programske politike za cjeloživotno preduzetničko učenje su usklađeni sa ključnim evropskim strateškim dokumentima u ovoj oblasti: "Evropa 2020", SEE 2020, Strateškim okvirom za obrazovanje i osposobljavanje ("ET 2020"), Akcionim planom EU za preduzetništvo do 2020. godine (EC 2013), Aktom o malim preduzećima (SBA), Torinskim procesom i Kominikeom iz Briža.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Akcionim planom za 2018.godinu Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019, precizno su određeni nosioci i rokovi za realizaciju konkretnih aktivnosti. Akcionim planom je predviđena realizacija 32 aktivnosti u kojima učestvuje 11 institucija javnog i privatnog sektora, uz podršku donatorskih programa. U procesu identifikacije aktivnosti koje se trebaju realizovati tokom 2018. godine, izvršena je procjena potrebnih finansijskih resursa. Osnovni princip, koji je uticao na izbor aktivnosti i njihovu realizaciju u 2018 godini, predstavljao je proces utvrđivanja procijenjenih sredstava za njihovu realizaciju, čiji je izvor jasno identifikovan, a sredstva već opredijeljena za te namjene u budžetima institucija nadležnim za sprovođenje tih aktivnosti za 2018 godinu.

Prilikom izrade samog Akcionog plana uspostavljena je puna saradnja i koordinacija svih nadležnih institucija, koje su učestvovala u njegovom kreiranju. Praćenjem rezultata realizovanih aktivnosti definisanih Akcionim planom imaće se potpuno jasna slika o razvoju preduzetništva i preduzetničkih kompetencija u vaspitno-obrazovnom sistemu Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Realizacija aktivnosti predviđenih Akcionim planom za 2018. god, Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019, treba da doprinese izgradnji društva znanja zasnovanog na ljudskom kapitalu, obrazovanju, istraživanjima i inovacijama, koje će dati značajan doprinos u kreiranju konkurentne i dinamične ekonomije, sposobne za održivi ekonomski rast sa većim brojem i kvalitetom radnih mjesta i jačom socijalnom kohezijom u Crnoj Gori. Ciljne grupe ovog akta spadaju i u okvir obrazovnog sektora i van njega. Ukupna odgovornost za preduzetništvo u obrazovnom sektoru je na ministarstvima i srodnim institucijama na nacionalnom i lokalnom nivou koje treba da stvore okvire za razvoj preduzetničke klime u Crnoj Gori (podsticanjem saradnje institucija formalnog obrazovanja sa privrednom, organizovanjem međunarodnih sajmova učeničkih preduzeća, implementacijom nacionalnog okvira kvalifikacija, razvojem socijalnog preduzetništva...). Sa druge strane, ovaj akt treba da bude od interesa i poslodavcima malih i srednjih preduzeća, čiji je cilj da u svojim preduzećima podstiču kulturu u kojoj se zaposleni, na svim nivoima, ohrabruju na preduzimljivo djelovanje. Implementacija Akcionog plana ne iziskuje dodatne troškove za građane i privredu, već naprotiv doprinosi jačanju javno-privatnog partnerstva u implementaciji sprovođenja politike preduzetničkog učenja i uspostavljanju čvršćih veza saradnje između institucija formalnog obrazovanja i privrede, ne izazivajući pri tom nikakva administrativna opterećenja i barijere

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Realizacija aktivnosti Akcionog plana iziskuje sredstva iz Zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu:
Ministarstvo prosvjete : 8.140.800€ (prilog saglasnost)
Centar za stručno obrazovanje: 4.900€(prilog saglasnost)
Zavod za školstvo: 3.000€ prilog saglasnost)
Zavod za zapošljavanje 35.100€(prilog saglasnost)
Direkcija za razvoj MSP 13.000€(prilog saglasnost)

UKUPNO: 8.196.800€

- Izdvajanje sredstava vezano je za budžetsku godinu
- Iz implementacije propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze
- Sredstva za realizaciju Akcionog plana planirana su budžetom institucija za budžetsku 2015.godinu (prilog-saglasnosti institucija).
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata
- Implementacijom se neće ostvariti prihodi za budžet Crne Gore
- Nisu postojale sugestije Ministarstva finansija

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. **Obrazložiti.**

U kreiranju Akcionog plana pored konsultacija sa 13 institucija javnog i privatnog sektora, obezbjeđena je eksterna konsultantska podrška od strane ETF-a, koji je pružio tehničku podršku prilikom izradE same Strategije. Rezultat konsultacija je izrada Akcionog plana za 2018.god, sa jasno definisanim aktivnostima, nosiocima i procjenjenim sredstvima za njihovu realizaciju, čiji je izvor jasno identifikovan, a sredstva već opredijeljena za te namjene u budžetima institucija nadležnim za sprovođenje tih aktivnosti za 2018 godinu.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Direkcija za razvoj MSP će, u skladu sa nadležnostima koordinatora Nacionalnog partnerstva, na godišnjem nivou pratiti ostvarivanje aktivnosti definisanih ovim akrom, kako bi se obezbijedila potpuna posvećenost svih ključnih činilaca na ostvarivanju strateških ciljeva Strategije. Na tim osnovama bi se, po potrebi, predlagale i sprovodile korektivne mjere kako bi se na najefikasniji način obezbijedilo sprovođenje predmetne politike.

Indikatori za ostvarivanje ciljeva su naznačeni u svakoj aktivnosti u vidu ostvarenih rezultata(broj obuka, broj promotivnih kampanja, broj obučeni nastavnika, broj održanih sajmova, broj preduzetničkih klubova, broj obučeni mentora, ...)

Datum i mjesto:

19.11.2017. god, Podgorica

MINISTARKA
Dragica Sekulic

